

נץ-חלב חום *Ornithogalum fuscescens*, צמח בסכנת הכחדה - התגלה ליד ירושלים

נועם אליהו חוג כלנית לצמחי ישראל

אבי שמידע המחלקה לאקולוגיה ואבולוציה והמרכז לרציונליות, האוניברסיטה העברית

בירושלים avi.shmida@gmail.com

12.4.2018

פורסם: 15.4.2018

בסיומנו האחרון באזור הכפר הנטוש ליפתא הנמצא במבואות ירושלים, הופתענו למצוא שני צמחים פורחים של **נץ-חלב חום** *Ornithogalum fuscescens* המוכרז בישראל כמין אדום בסכנת הכחדה. הצמח נמצא בכיס קרקע בשולי משטח סלע של גיר קשה, בבית גידול לא אופייני. בדרך כלל **נץ-חלב חום** גדל באדמת סחף אדומה בעמקים קטנים בשדרת ההר המרכזית ובחגורת הספר ממזרח לקו פרשת המים, לעתים בשטחים מעובדים (שמידע, פולק ופרגמן-ספיר, 2011). כל זמן שממשיכה בשטחים כאלה חקלאות מסורתית הכוללת עיבוד קל ללא ריסוסים, צמחי הבר ממשיכים להתקיים יחדיו עם הממשק והתרבות החקלאית הכפרית. בעשרות השנים האחרונות הופעלה ברוב העמקים והאדמות העמוקות חקלאות אינטנסיבית הכוללת ריסוסים רבים ולכן **נץ-חלב חום** נכחד מאתרים רבים בהם גדל בעבר.

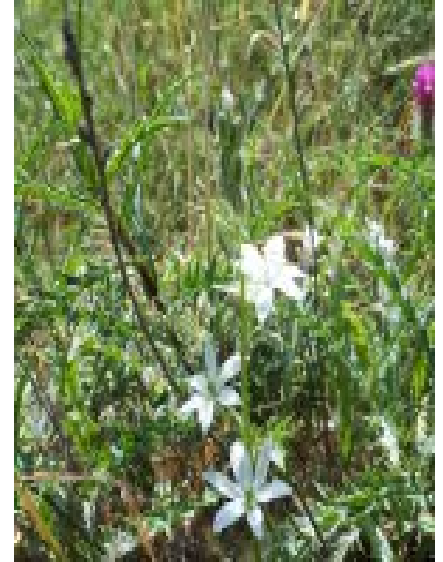

ניץ-חלב חום. צילום: נעם אליהו ©
להגדלה - לחצו על התמונות

ניץ-חלב חום היה ידוע עד כה ברכס המרכזי של שדרת ההר (שומרון ויהודה) רק מאזור דרך אלון (רימונים), אספר ומצפה יאיר. הוא נאסף פעם אחת בשולי טרסות בקרית-יובל בירושלים ומאז חשבנו אותו לנכחד. כל חיפושינו אחר מין זה בחגורת הספר ובקו פרשת המים באזור רמת שלמה, רמת-רחל וגוש עציון עלו בתוהו. על כן שמחנו מאוד למצאו מעל המעיין בכפר הנטוש ליפתא, בתקווה שהמקום יישמר ושמורת הטבע שבו תורחב.

ניץ-חלב חום דומה ל**ניץ-חלב צרפתי** בכך שמכל בצל יוצא גבעול עם תפרחת מוארכת דמוית אשכול. אולם בעוד שצבעם של פרחי **ניץ-חלב צרפתי** לבן בוהק, צבעם של פרחי **ניץ-חלב חום** לבנבן "מלוכלך". כמו כן, **ניץ-חלב חום** גבוה הרבה יותר מ**ניץ-חלב צרפתי**, גובהו מגיע ל-40-60 ס"מ ומספר הפרחים בתפרחת שלו גדול מאוד (מעל 40).

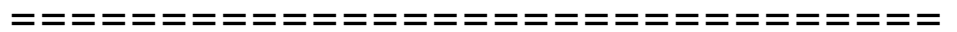

שתי תמונות מימין - נץ-חלב צרפתי. תמונה משמאל - נץ-חלב חום. צילם: נעם אליהו ©
להגדלה - לחצו על התמונות

ספרות:

שמידע א פולק ג ופרגמן-ספיר א 2011 הספר האדום - צמחים בסכנת הכחדה בישראל, כרך ב'.

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: אליהו נ ושמידע א 2018 נץ-חלב חום *Ornithogalum fuscescens*, צמח בסכנת הכחדה - התגלה ליד ירושלים, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 5.

[נץ-חלב חום *Ornithogalum fuscescens*, צמח בסכנת הכחדה - התגלה ליד](#)

[ירושלים](#)

